

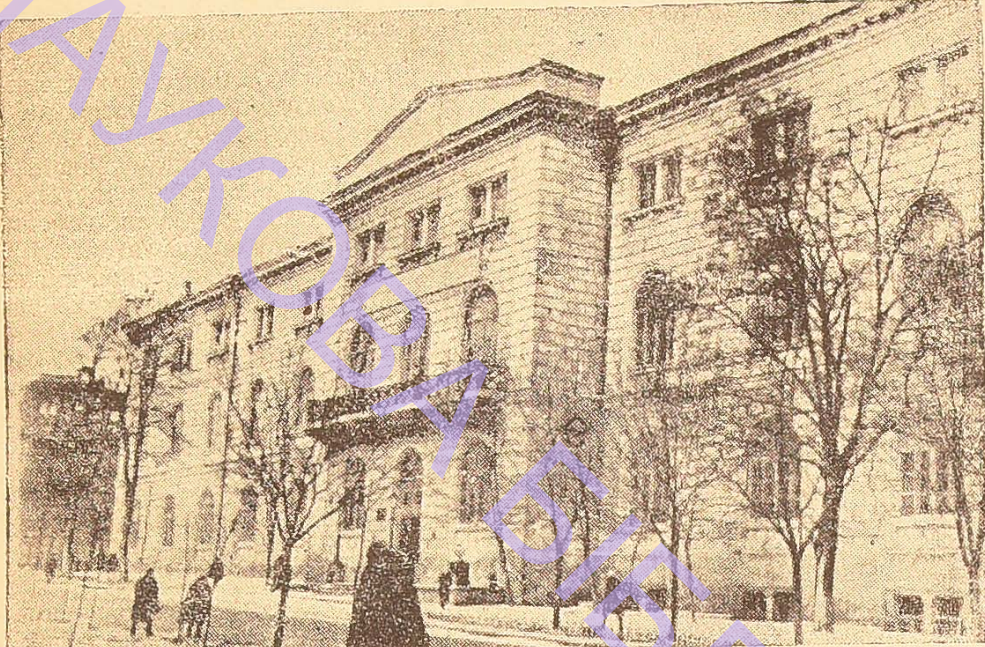
За наукові КАДРИ

СЕРЕДА
9
ЧЕРВНЯ
1954 року
№ 17 (416)

Ціна 20 коп.

Юнаки і дівчата! Вступайте в дружню сім'ю студентів університету! Готуйтеся стати гідними будівниками комунізму!

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

Головний корпус Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

КУЗНЯ НАУКОВИХ КАДРІВ

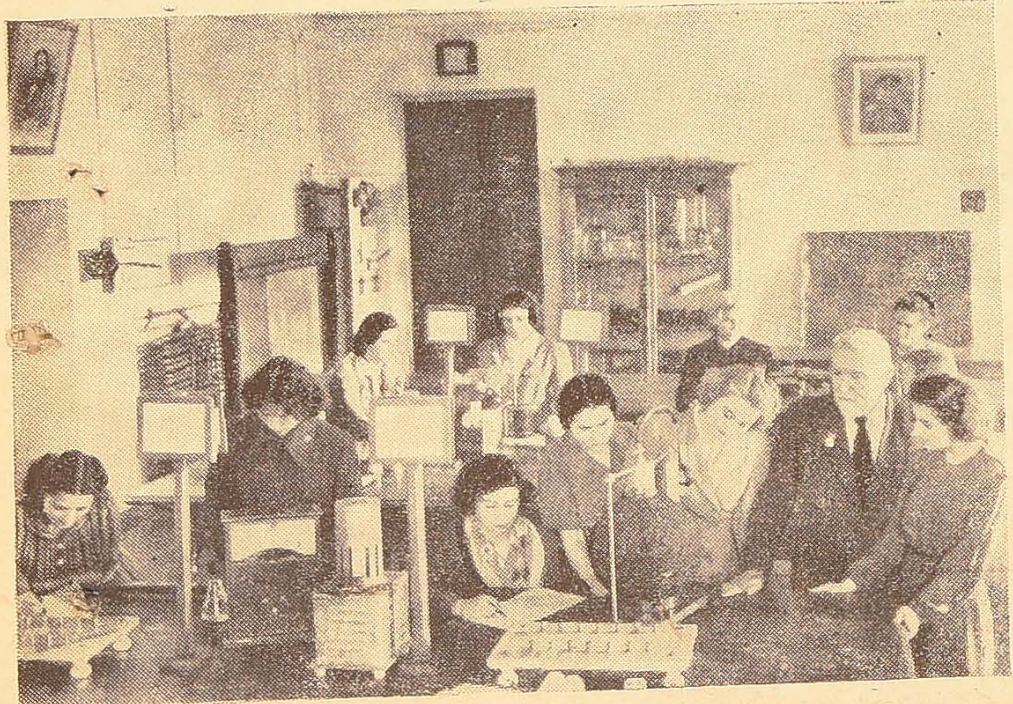
Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова — один з найстаріших вищих учбових закладів України. В його стінах вчилися і працювали великі вчені нашої країни, що прославили вітчизняну науку своїми відкриттями та узагальненнями. Одеський університет завжди славився підготовкою висококваліфікованих наукових працівників.

Славні традиції Одеського університету, кращих його вчених продовжуються і тепер. Майже на всіх кафедрах університету готуються через аспірантуру молоді науковці. Вони працюють під керівництвом провідних та досвідчених вчених, розробляють актуальні проблеми, зв'язані з історією комуністичної партії та соціалістичної Вітчизни, що розкривають нові методи праці та шляхи дальшого піднесення матеріального добробуту і культурного рівня трудящих. Тільки за останні п'ять років 20 молодих наукових працівників, що навчалися в аспірантурі, захистили дисертаційні роботи на здобуття вченого ступеня кандидата наук і тепер займаються викладацькою або науково-дослідницькою діяльністю в різних містах Радянського Союзу.

Вих працівників з числа лаборантів та асистентів. Всі вони, як правило, здають кандидатські екзамени, займаються науково-дослідницькою роботою і пишуть дисертації. Ім створені всі умови для плідної наукової роботи.

Дорогі друзі! Незабаром ви залишите стіни рідної школи, перед вами широка дорога — в учбові заклади, промислові підприємства, колгоспи і радгоспи. Ті з вас, що мріють навчатися в нашому, Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова, будуть мати можливість здобути глибокі знання, зможуть присвятити себе викладацькій або науково-дослідницькій роботі. В аспірантуру рекомендуються кращі студенти-відмінники навчання, ті, що мають нахил до дослідницької роботи. А тому, подаючи заяву до вузу, добре продумайте, зважте, який фах вам найбільш до вподоби, яка спеціальність дасть вам змогу повністю розвинути ваші здібності та покликання. Тільки при такому ставленні до вибору факультету ви зможете віддати всі свої сили і знання на благо нашої рідної Вітчизни.

До скорої зустрічі в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова, дорогі друзі!

Лауреат Сталінської премії, заслужений діяч науки УРСР, доктор фізико-математичних наук професор Є. А. Кирилов проводить практичне заняття з фізики

Кафедри суспільних наук університету

Якість підготовки радянського спеціаліста визначається тим, наскільки глибоко він оволодів фактичним матеріалом даної галузі науки, її методами, тим, в якій мірі він засвоїв велике вчення Маркса—Енгельса—Леніна—Сталіна.

Політика Комуністичної партії є життєвою основою радянського суспільства. Знання теоретичних основ цієї політики необхідно для того, щоб стати свідомим її провідником.

За роки навчання в університеті студенти всіх факультетів вивчають основи марксизму-ленінізму, політичну економію, діалектичний та історичний матеріалізм. Студентам історичного та філологічного факультетів читається курс історії філософії.

Історія КПРС—це марксизм-ленінізм в дії. Глибоке вивчення цієї дисципліни — необхідна умова політичного і теоретичного загартування радянської інтелігенції.

Ознайомлення з економічними законами капіталістичної формації розкриває гранітні теоретичні основи історичної необхідності перемоги комунізму. Вивчення об'єктивних економічних законів соціалізму розкриває наукові основи економічної політики радянської влади, шляхи переможного руху нашої країни до комунізму.

Визначне місце в підготовці майбутніх викладачів і вчених займає вивчення марксистсько-ленінської філософії.

Факти—повітря вченого, писав академік Павлов; факти є цеглинами науки, говорив академік Обручев. Але щоб орієнтуватися в цих фактах, щоб піднятися до висот науки, що безперервно і безмежно розвивається, необхідно оволодіти єдиною науковим методом—матеріалістичною діалектикою.

За словами Енгельса, цей метод є для нього і для Маркса кращим знаряддям праці і зброєю в боротьбі.

Та обставина, що радянська наука свідомо опирається на єдиний правильний метод і теорію—діалектичний матеріалізм, є однією з вирішальних умов, яка дозволила їй в ряді галузей вийти на перше місце в світі і забезпечити їй цю першість по всьому фронту в майбутньому.

Велике виховне значення суспільних наук. Випускники університету покликані стати в ряди борців радянської соціалістичної культури. Перед ними стоїть почесне завдання—прийняти участь в боротьбі за підвищення комуністичної свідомості мас, за очищення свідомості людей від пережитків капіталізму. Вивчення і глибоке засвоєння соціалістичної ідеології є важливим фактором в справі виховання кадрів.

Для забезпечення потрібної підготовки студентів в галузі суспільних наук при університеті створено три

кафедри: основ марксизму-ленінізму, політичної економії і філософії. В складі цих кафедр працюють десять доцентів і кандидатів наук.

Особлива увага кафедр суспільних наук спрямована на те, щоб ці науки викладались і вивчались творчо. Кафедри добиваються того, щоб студенти навчилися зв'язувати вивчені теоретичні положення з актуальними політичними питаннями сучасності і застосовувати ці положення до наукових проблем своєї спеціальності.

Важливу роль в засвоєнні суспільних наук відіграють семінарські заняття. Основний метод цих занять—творча дискусія. На допомогу студентам в їх самостійній роботі над періодичними матеріалами проводяться консультації.

Для самостійної роботи студентів створені три кабінети: основ марксизму-ленінізму, політичної економії, філософії.

При кафедрах суспільних наук працюють наукові студентські гуртки. Кращі з доповідей студентів друкуються в збірниках студентських наукових робіт.

Новому поповненню університету, майбутнім студентам прийому 1954 р. працівники кафедр суспільних наук шлють найкращі побажання успішного, плідного навчання.

Доцент С. Я. КОГАН.

В нашому університеті працювали видатні вітчизняні вчені:

БІОЛОГИ	АСТРОНОМИ, МАТЕМАТИКИ, МЕХАНИКИ І ФІЗИКИ	ГЕОГРАФИ І ГЕОЛОГИ
І. І. Мечников (1845—1916).	Є. С. Бурксер, член-кореспондент АН УРСР (народ. 1887).	Г. І. Танфільєв (1857—1928).
О. О. Ковалевський (1840—1901).	Л. В. Писаржевський (1874—1938).	О. І. Набоких (1874—1920).
І. М. Сеченов (1829—1905).	В. В. Марковников (1838—1904).	М. О. Головінський (1839—1897).
В. І. Ліпський (1863—1937).	П. Г. Меліков (1850—1927).	А. В. Кловосвський (1846—1917).
Д. К. Третьяков (1878—1950).	В. М. Петрів (1842—1908).	М. І. Андрусов (1861—1924).
Я. Ю. Бардах (1857—1929).	П. І. Петренко-Критченко (1865—1943).	ІСТОРИКИ, МОВОЗНАВЦІ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВЦІ, ПСИХОЛОГИ
Є. І. Сінельников (1885—1951).		Є. М. Щепкін (1860—1920).
Л. С. Ценковський (1822—1887).		Ф. І. Успенський (1845—1928).
А. О. Сапегін, дійсний член АН УРСР (1883—1948).		О. І. Томсон (1860—1935).
А. М. Криштофович, дійсний член АН СРСР (1885—1953).		І. В. Ягич (1838—1923).
ХІМІКИ		Д. М. Овсянко-Куликовський (1853—1920).
М. Д. Зелінський, почесний академік, Герой соціалістичної праці, лауреат Сталінської премії (1861—1953).	М. О. Умов (1846—1915).	О. І. Кирпичников (1845—1903).
	С. П. Шатуновський (1859—1929).	В. Г. Григорович (1815—1876).
	Ф. Н. Шведов (1841—1905).	М. М. Ланге (1859—1921).
	Н. П. Кастерін (1869—1947).	
	І. Ю. Тимченко (1862—1936).	
	Й. А. Тимченко (1852—1924).	
	В. Ф. Каган (1869—1953).	

ОДИН ІЗ СТАРІШИХ ФАКУЛЬТЕТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Наш фізико-математичний факультет існує з часу відкриття Одеського, буйшого Новоросійського, університету.

Міцний науковий фундамент на фізико-математичному факультеті був закладений працями вчених України і Росії. Вітчизняні вчені — професор Умов, Шведов, Кастерін, Чеботаров, Ляпунов, Тимченко, Кононович, Орлов та ряд інших створили науковий напрям факультету і залишили кращі традиції, які мали свій подальший розвиток після Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Зараз на факультеті працює великий колектив досвідчених вчених, професорів і доцентів, в числі яких: лауреат Сталінської премії, заслужений діяч науки УРСР, доктор фізико-математичних наук професор Є. А. Кирилов, член-кореспондент АН УРСР, доктор фізико-математичних наук професор В. П. Цесевич, доктор фізико-математичних наук професор К. Н. Савченко, кандидати фізико-математичних наук, доценти: Г. М. Мірач'ян, Г. Л. Міхневич, Н. І. Гаврилов, К. К. Демидов, А. А. Каспар'янц, С. І. Голуб, А. М. Шульберг, П. І. Домбровський, О. І. Панич та інші.

На факультеті є сім кафедр, які очолюють учбову і наукову роботу в галузі фізики, математики і астрономії.

Фізико-математичний факультет складається з трьох відділів: фізичного, математичного і астрономічного. За 5 років навчання в університеті студенти фізико-математичного факультету вивчають біля сорока дисциплін і на старших курсах проходять виробничу та педагогічну практику. Крім того, велика кількість годин відведена для практичних занять в п'ятнадцяти лабораторіях факультету, в науково-дослідному інституті фізики і астрономічній обсерваторії університету.

Починаючи з III-го курсу, студенти обирають більш вузьку спеціалізацію з фізики (оптика, електрофізика, молекулярні і теплові явища, теоретична фізика), з математики (теорія функцій, геометрія і алгебра, теоретична механіка) або з астрономії (астрофізика, небесна механіка).

Багато уваги професорсько-викладацький колектив приділяє науковій роботі студентів. На всіх курсах створюються наукові гуртки, через які студенти приймають участь в розробці окремих наукових питань. Кращі наукові студентські роботи читаються на засіданнях гуртків, на наукових сесіях факультету і друкуються в спеціальному студентському збірнику наукових праць університету. Окремі роботи друкуються і в наукових журналах АН СРСР.

Фізико-математичний факультет готує висококваліфікованих спеціалістів з фізики, математики і астрономії. Спеціалісти в галузі фізики, математики і астрономії потрібні нашій країні на різних ділянках нашого народного господарства, починаючи з педагогічної роботи в середній і вищій школі і кінчаючи науково-дослідницькими і заводськими лабораторіями.

Велика кількість студентів з числа кращих і зацікавлених науковою роботою після закінчення університету направляються в науково-дослідні інститути Академії наук для закінчення аспірантури і одержання наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук.

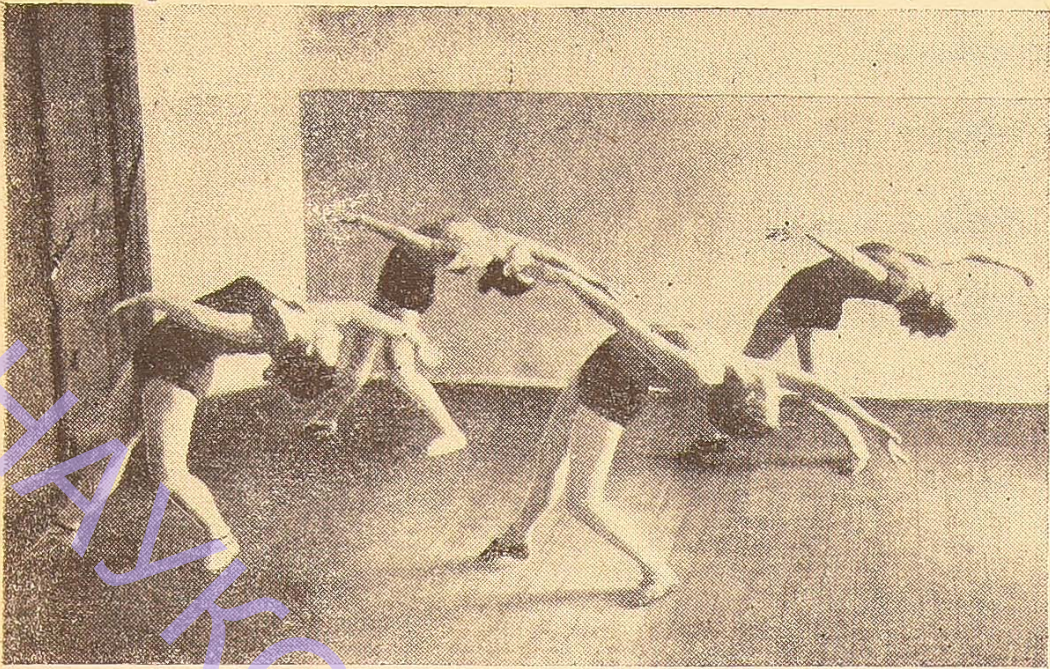
В світлі рішень XIX з'їзду КПРС і послідуєщих рішень партії і уряду перед університетом стоїть велике і почесне завдання—посилити підготовку висококваліфікованих спеціалістів з фізики, математики та астрономії. Наш обов'язок перед Батьківщиною—і далі працювати над підвищенням якості підготовки випускників-спеціалістів, спрямовуючи їх молоді і творчі сили на подальший розвиток нашої любимої Вітчизни.

Доцент Т. Я. СЬОРА, декан фізико-математичного факультету.

Спортсмени нашого університету

Університетська художня самодіяльність

Відмінне навчання та веселий і корисний відпочинок — такий один з девізів нашої студентської молоді. Великого розмаху серед студентів нашого університету набула культурно-масова робота.

Великий і дружний колектив художньої самодіяльності університету складається з студентів всіх факультетів. При університетському клубі працюють гуртки самодіяльності: хоровий, хореографічний, драматичний—російський та український,—вокальний, народних та духових інструментів. Гуртки об'єднують 240 студентів. Гуртками керують висококваліфіковані керівники. Колектив художньої самодіяльності університету вже не перший рік займає провідне місце і одержує призи та грамоти на районному, міському і обласному оглядах художньої самодіяльності. За високий ідейно-художній рівень виконання тільки в цьому навчальному році нагороджено грамотами більше 70 студентів.

Силами учасників гуртків художньої самодіяльності проводяться концерти для студентів, робітників та службовців промислових підприємств, населення міста, для підшефного колгоспу.

В цьому учбовому році був проведений міжфакультетський огляд художньої самодіяльності університету з загальною кількістю учасників 550 чел., який виявив велику кількість талановитих виконавців. Концерти всіх факультетів проходили на високому політичному і ідейно-художньому рівні.

В квітні місяці цього року колектив художньої самодіяльності нашо-

го університету побував в гостях у своїх молдавських друзів—студентів Кишинівського державного університету. Великим успіхом користувалися виступи нашого колективу в м. Кишиневі.

На курсових, факультетських і загальноуніверситетських вечорах художньої самодіяльності талановита радянська молодь виступає в усіх жанрах. Кращими учасниками художньої самодіяльності є студенти І. Олександрова, В. Зінич, Г. Кенц, В. Пінкерт, О. Монюшко, Д. Константинова, Г. Кефф, В. Загоруйко, І. Реформатська, К. Українцева, Г. Стенько, І. Зелінський та інші.

Крім загальноуніверситетського колективу художньої самодіяльності на всіх факультетах є ще й факультетські колективи.

Університет дає всі можливості радянським юнакам і дівчатам розвивати і підвищувати свою майстерність виконання до професіонального рівня.

Перед студентським колективом нашого університету стоїть почесне завдання: ще ширше розгорнути художню самодіяльність, залучити до активної участі в хоровому, хореографічному, драматичному та інших гуртках художньої самодіяльності якомога більше студентів. Ми повинні домогтися того, щоб художня самодіяльність студентів нашого університету досягла ще вищого ідейного та художнього рівня.

О. БАБКІН,

голова правління студентського клубу.

Учасники художньої самодіяльності виконують пісню

СПОРТ В УНІВЕРСИТЕТІ

Фізкультурний колектив Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова об'єднує з спортивному клубі більше 1200 членів ДСТ «Наука» і за показниками роботи є керівним серед фізкультурних колективів вищих учбових закладів м. Одеси.

Учбово-спортивна робота в університеті проводиться з спортивної і художньої гімнастики, легкої атлетики, акробатики, футболу, баскетболу, волейболу, шахматів, туризму, стрілкового, парусного, гребного і деяких інших видів спорту.

Для учбово-спортивних занять наш університет має добре обладнані спортивні зали і необхідний інвентар.

В університеті є стадіон, дві літні спортивні площадки, два спортивні зали, шахматна кімната, приміщення для занять по штанзі, фехтуванню, стрільковий тир і водна станція.

В 1953 р. збірні команди університету зайняли перше місце серед всіх вузів м. Одеси по футболу, акробатиці, шахматах, по боротьбі «самбо», художній і спортивній гімнастиці.

Багато спортсменів університету включені в склад збірних команд м. Одеси і обласної ради ДСТ «Наука», а деякі входять в склад збірних команд УРСР і СРСР. Сюда перші за все відносяться:

Геллер Ю. П. — міжнародний гросмейстер, учасник багатьох міжнародних шахматних зустрічей;

Студент юридичного факультету Токарев, кандидат в майстри СРСР по шахматах;

Студент юридичного факультету Іванов А., спортсмен-першорозрядник по бігу на 800 м. (входить в склад збірної студентської команди УРСР і СРСР);

Студентка філологічного факультету Умрихіна; на студентській зимовій спартакіаді УРСР 1954 р. зайняла перше місце по киданню диска;

Студент геолого-географічного факультету Камінський; в період зимових канікул цього року виконав норми майстра СРСР по туризму.

З числа студентів-спортсменів Одеського університету за останніх 5 років було підготовлено 1833 спортсмени-розрядники різних видів спорту, з яких: 1 гросмейстер СРСР, 2 майстри спорту СРСР, 2 кандидати в майстри спорту СРСР, 122 спортсмени першого розряду, 333 спортсмени другого розряду, 1393 спортсмени третього розряду.

В щорічній студентській спартакіаді університету беруть участь понад 2000 студентів, які підвищують свою спортивну майстерність з різних видів спорту. В минулій спартакіаді 1953 р. перше місце зайняв геолого-географічний факультет, друге—фізико-математичний факультет.

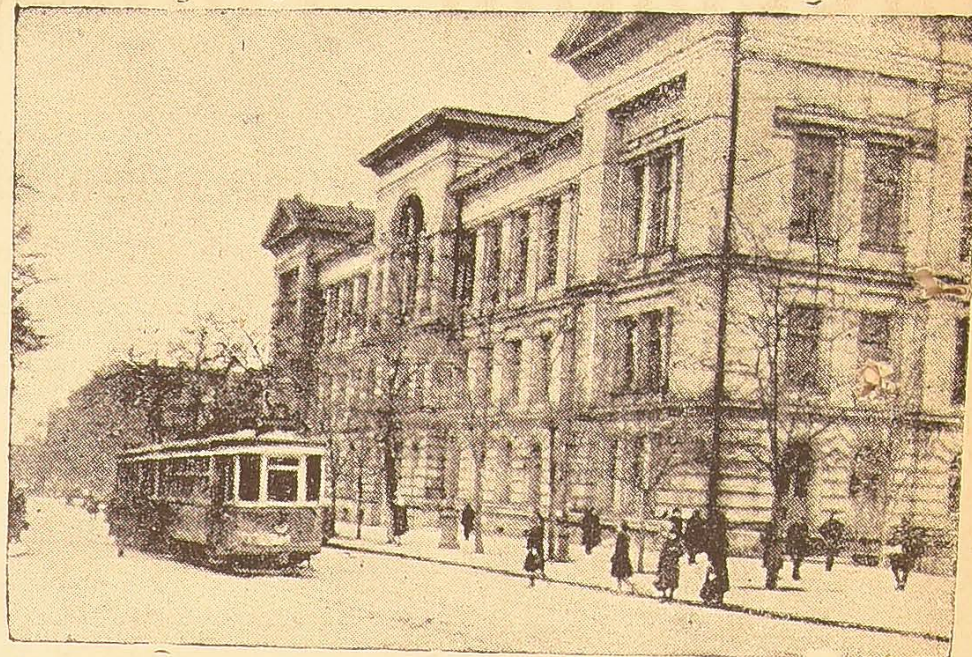
В період літніх канікул студентам університету була надана змога загартувати організм, взяти участь в туристських походах, зайнятись парусним і гребним спортом, плаванням, фехтуванням, легкою атлетикою і тенісом.

За високі показники в спортивній роботі фізкультурний колектив університету багато років тримає перехідний Червоний прапор міського комітету фізкультури і спорту та обласної ради ДСТ «Наука».

Керуючись рішеннями Комуністичної партії і радянського уряду про дальше поліпшення всіх видів фізкультурної роботи, кафедра фізичного виховання та спорту і правління спортивного клубу університету ставлять перед собою завдання—в новому учбовому році добитись ще кращих показників, ніж в минулі роки.

О. І. КОЗИРЄВ,

завідуючий кафедрою фізичного виховання та спорту.

Будинок філологічного, історичного факультетів та наукової бібліотеки

Т. в. о. редактора М. М. КОПИЛЕНКО.

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. І. І. МЕЧНИКОВА ГОТУЄ

ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ:

ВИКЛАДАЧІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ І ТЕХНІКУМІВ, ПРАКТИЧНИХ РОБІТНИКІВ ДЛЯ ПРОМИСЛОВОСТІ І СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРАЦІВНИКІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВ

ТЕРМІН НАВЧАННЯ—5 РОКІВ

Університет має факультети:

1. Історичний	4. Хімічний
2. Філологічний з відділами: російської мови та літератури, української мови та літератури	5. Біологічний
3. Геолого-географічний з відділами: геологічним та географічним	6. Фізико-математичний з відділами: фізичним та математичним

До університету приймаються особи з середньою освітою, що успішно складають іспити з таких дисциплін: на всі факультети—з української мови, російської мови та літератури, іноземної мови. Крім того на історичний, філологічний факультети та географічний відділ геолого-географічного факультету—з історії народів СРСР та географії, а на географічний відділ також з математики.

На фізико-математичний, хімічний факультети та геологічний відділ геолого-географічного факультету: з математики, фізики та хімії. На біологічний факультет—з фізики та хімії.

Особи, що закінчили середні школи з золотими та срібними медалями, приймаються за встановленим порядком.

Стипендії одержують у першому півріччі медалісти, а також особи що склали вступні іспити на «добре» та «відмінно». Надалі забезпечуються стипендією студенти, що склали семестрові іспити на «добре» та «відмінно».

Прийом документів проводиться з 20 червня до 1 липня.

Вступні іспити—з 1 по 20 серпня.

ПРИ УНІВЕРСИТЕТІ Є ЗАОЧНИЙ ВІДДІЛ З ФАКУЛЬТЕТАМИ: історичним, філологічним, географічним, біологічним та математичним. Умови вступу такі ж, як і на стаціонар.

Прийом документів на заочний відділ—з 1 квітня до 20 червня.

Вступні іспити—з 21 червня до 30 червня.

При університеті є гуртожиток та їдальня.

Адреса університету: Одеса, вул. Щепкіна, 12.

Міністерство вищої освіти

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ

ДО АСПІРАНТУРИ

на 1954—1955 учбовий рік

з таких спеціальностей:

1. Історія КНРС	7. Мікробіологія
2. Історія української РСР	8. Гідрологія суші та моря
3. Російська мова	9. Гідрогеологія
4. Російська література	10. Фізика
5. Українська мова	11. Математика
6. Українська література	

До аспірантури приймаються громадяни СРСР віком до 40 років, які мають закінчену вищу освіту

Абітурієнти повинні подати до університету такі документи:

1. Заяву на ім'я ректора університету
2. Ретельно заповнені і завірені два особистих листки по обліку кадрів з фотокартками
3. Докладну автобіографію (2 примірники)
4. Диплом про закінчення вузу з вкладишем (2 примірники)
5. Довідку про стан здоров'я на предмет вступу до аспірантури
6. Розгорнуту громадсько-політичну і ділову характеристику з останнього місця роботи чи учоби (2 примірники)
7. Документ про відношення до військового обов'язку
8. Реферат на тему з обраної спеціальності.

Прийом документів і рефератів проводиться в науковій частині університету (вул. Щепкіна, 12, другий поверх, кімната 16) з 1 травня до 1 вересня цього року.

Приймальні іспити відбуватимуться з 25 серпня до 10 вересня ц. р.

РЕКТОРАТ